

Petur Skeel Jacobsen, veðurmáður á Sosialinum:

Fyrst vindurin, síðan ættin og avfallið...

ORD: EIRIKUR LINDENSKOV MYND: JENS KRISTIAN VANG

- Tað er als ikki tað sama at skriva veðurtíðindi til føroyingar og til danir. Meðan danir serliga hugsa um sýnið og um hitalagið, so vilja føroyingar heldur frætta um vind, ætt, avfall og síðan hitalagið.

Hetta sigur veðurmaðurin í Sosialinum, Petur Skeel Jacobsen, sum í meiri enn eitt mannaminni hevur starvast við at siga fólki frá um veðrið.

Petur Skeel, sum vit vanligar nevna hann, er úr Havn. Hann er føddur í húsum á horninum í Tungugøtu/Kongagøtu. Tá var Petur Skeel var sjei ára gamall flutti familjan til heimbygdina hjá pápanum, Kaldbak.

Pápin var Mourits E. Jacobsen. Mamman, sum var av Eiði, doyði í barsilsong við Petur Skeel, og tí vaks hann upp hjá ommubeiggjanum, Petur Skeel Nolsøe, sum var bóndi í Kaldbak.

Sum 19 ára gamall fór Petur Skeel til Havnar á preliminar-skúla. Hetta var undir kríggnum, og skúlin hevði hølstrupulleikar. Tí gingu tey í skúla í real-skúlanum - aftan á skúlatíð frá klókkan trý seinnapartin til út á kvöldið. Miðskeiðis í seinna árinum fluttu tey út á VBV, og tók Petur Skeel prógv har í 1946.

Eftir lokna skúlagongd fór Petur Skeel í læru á Gjaldstovu-ni, og arbeiðið hann har nokur ár. Men tá hann sá eina lýsing eftir fólki at koma at starvast á veðurstøðini, sum kom í 1946 og sum helt til úti á Skansanum, sókti Petur hetta starvið - og hann fekk tað.

Veðurmaður og skrivstovumaður

- Tað fyrstu tíðin vóru vit úti á Skansanum. Har var heldur primitivt, vit høvdu bara eitt rúm við einum stórum kolovni. Húsin hava ikki verið serliga væl bjálvað, tí tað kundu vera 30° við ovnin og kanska frysta við hurðina, sigur Petur Skeel.

- Men í 1949 fluttu vit í stási-ligari høli úti í Grønlandi - á Svaldardsvegnum.

Fram til 1962 arbeiðdi Petur Skeel skriftvís á Gjaldstovu og á Veðurstøðini - 7-8 ár á hvør-um stað. Men í 1962 gjørdist hann sjúk av tuberklum og fór

til Danmarkar. Tá hann gjørdist frískur aftur sókti hann starv hjá Danmark Meteorologisk Institut, og fekk starv har í oktober sama ár.

DMI helt tá til úti í Charlott-enlund, men í 1972 varð flutt inn á Lyngbyvej. Herurin hevði onkur høli har, og tá DMI var deild undir verjumálaráðnum, hevði tað til húsa har. Men nú er øðrvísi - nú er DMI ein stovnur fyri seg.

Arbeiðið á Danmarks Mete-ologisk Institut var øðrvísi, tey fyrstu árin, Petur Skeel starv-aðist har.

Betri umstøður við Hoyvíksvegin...

- Tá høvdu vit Danmarksvakt og Grønlandsvakt. Nú er nógv meira av slíkum, tí veðurtíðindi verða gjørd bæði til bløð, útvarp og sjónvarp, eins og farvatns-vánir og veðurtíðindi til flúgv-ingina.

Á veðurstøðini í Havn er ar-beiðið sum so ikki so nógv broytt. Tá fyrstu tíðina var to alt arbeiðið gjørt við hond - nú er alt automatiserað.

- Vit høvdu triggjar vaktir: 4 tímar, 2 tímar og 1 tíma. Ein skuldi rokna út, eina peila - ella kyka eftir ballónini og hin triði skuldi fáa ballónina upp.

- Tá skuldu vit rokna út hvussu ballónin fór - hvussu avdriftin var, greiðir Petur Skeel

frá. - Hetta gjørdist nógv lættari, tá støðin flutti niðan á Hoyvíks-vegin og millum annað fekk meiri modernað útgørd, so sum radara. Men tá var Petur Skeel farin niður til Danmarkar.

Avtalað á nátt...

Petur Skeel var í Danmark í 29 ár - frá 1962 til 1991. Men tað var av tilvild, at hann kom aftur til Føroya at arbeiða.

- Veðurfrøðingurin, sum var á flogvøllinum var komin til pen-sjónsaldurin, og fór frá. Nú var eingin veðurfrøðingur, og hetta dæmdu útróðramonnum illa, tí nú høvdu teir ongan at ringja til at spyrja um veðrið.

- Ein dagin, hetta var í februar 1990, eg var á náttarvakt á DMI í Danmark, ringir stjórin til mín, og spyr, um eg vil fara til Fø-roya at arbeiða. Hesum hevði eg sjálvandi einki ímóti, greiðir Petur Skeel frá.

Tá var avtala gjørd millum landsstýrið og DMI um at læna ein veðurfrøðing til at starvast á flogvøllinum.

Hetta skuldi vera ein roynd-artíð, men tá 10 mánaðir vóru gingnir, helt landsstýrið upp at gjalda fyrri tænastuna, sum so datt niðurfyri, og Petur Skeel fór aftur í gamla arbeiðið á DMI.

Men nú var aftur lagt trýst á, og Svend Åge Ellefsen, sum tá var landsstýrismaður, vildi hava, at veðurfrøðingurin skuldi starv-

ast á flogvøllinum, hóast avtala nú var gjørd um, at hann skuldi vera undir Vaktar og Bjarging-artænastuni.

Og soleiðis bar á, at Petur Skeel í 1991 byrjaði í fóstum starvi sum veðurfrøðingur á flogvøllinum. Men seinni fingi aðrir ábyrgdina av hesum máls-øki í Tinganesi, og tí flutti veð-urtænastan til Havnar í 1993, og hevði til húsa í hølunum hjá Vaktar og Bjargingartænastuni Yviri við Strønd í Havn. Har var eisini øll útgørdin, ið nýtast skuldi, og tá veðurtænastan skuldi vera undir V & B heldur Petur Skeel at hetta var besta loysnin.

Veðurmaðurin fólkaogn - góðan morgun Føroyar...

- Í grundini kann tað gera tað sama, hvar henda tænasta heldur til - bara hon hevur útgørdina, sigur hann.

Men tann 29. juni í fjør - 1995, gjørdist Petur Skeel sjeiti, og 1. juli legði hann tí frá sær vegna aldur sum veðurmaður hjá Vaktar og Bjargingartænastuni.

Tá var hann rættuliga vorðin ein fólkaogn - serliga fasti tátt-urin í Góðan Morgun Føroyar í útvarpinum, har hann dagliga spáddi um veðrið.

Enn er eingin nýggjur veður-frøðingur, men sambært nýggja figgjarlógargruppskötinum verður henda tænasta aftur sett á figgi-

arlógina fyrri 1997.

Stórtíðir í Føroyum

Kona Petur Skeel var ættað úr Rituvík, og hon doyði í 1987. Tey eiga triggjar dreingir, sum eru í aldrinum frá 33 til 39 ár, og búgva allir í Danmark. Tann yngsti er eisin føddur niðri, og tilsamans eru fimm abbaðørn.

Men Petur Skeel trívist væl sum pensjónistur í Føroyum.

- Eg veit ikki hvat eg skuldi fingið tíðina at gingið við sum pensjónistur í Danmark, sigur hann. - Eg eri bangin fyrri, at eg hevði lagt meg inn á børnini, og tað er jú heldur ikki gott, sigur hann.

Annars hevur Petur Skeel onnur frítíðartriv. Honum dámar sera væl at dansa, bæði føroyskan dans, sum hann altíð hevur gjørt nógv við - eisini árin í Danmark. Men seinnu árin er hann eisini farin at dansa annan dans, og er nú fastur fúsir í »Dansifró« í Havn.

Petur Skeel býr í egnum hús-um í Tórshavn í Havn. Hann er nú farin til Danmarkar at halda jól saman við familjuni, og verður ikki aftur í Føroyum fyrr enn um hálvan januar. Tá verður hann eisini aftur við veð-urtíðindum í Sosialinum.